

úgy mint a 8—10 éves gyermek borzadályt kelető közönyvel olta ki életét. Az iskolákban meglátszik a »fin de siècle« szelleme, a féltelenség, a szabad nevelés s a még szabadabb gondolkodás egyre terjed s ennek méltó gyümölcseivel: az istenkáromlásal, becstelenséggel, erkölcsi romlottsággal minduntalan találkozunk.

Lehetetlen mindezekre rá nem mutatnunk a szeretet, a szebb, boldogabb élet reményének magasztos ünnepein. Az újjáébredés e kegyeletes ünnepe jótékonyan hathat még az emberi szívre. Ne vonjuk ki magunkat azon végtelenül jó eső érzéstől, melyet a hit, a megváltás isteni munkájának ünnepe bensőkben kelthet. Mert ha még azon erőt is kiragadjuk, a mely az istenség hitében gyökeredzik, érzéketlen, sivár, durva talajja neveljük az emberi szívet, a mely érények gyakorlására kevésbé vagy éppen nem lesz alkalmas!

A hit, a vallás követése, még sohasem ártott senkinek, csak fokozta az érényeket! A szegény néposztályra meg mindenkor valódi áldásnak bizonyult. A vallásos hazafiság önfeláldozókká tette az embereket, a vallásos szeretet csodákat művelt s a nemesen vallásos műveltség örökbecsű műveket alkotott.

Miért küzdünk a vallás, a hit ellen, midőn annak oly végtelenül üdvös hatásai vannak az emberi életre?...

A husvét ünnepe az emberi kegyelet, a hála, a szeretet legragyogóbb, legkegyeltesebb ünnepe, mely hivatva van a békét, a szeretetet, az érényeket istápolni az emberi szívekben. Legyen ez mindnyájunk örömunnepe, legyen a nemesebb, komolyabb munkára való serkentésnek intő szótára.

Érezzük át igazán a megváltás e magasztos szótát, mely ma visszhangzani fog az egész földkerekségen: »Pax vobis, ego sum! Alleluja!«

Uhyárik Szende.

Levelezés.

Znióváralja, 1894. március hó.

A kik a tanítóképzés szent ügyét vezetik Znióváralján, memorandumot terjesztettek fel a vallás-és közoktatásügyi miniszter úr ó nagyméltóságához, melyben az intézetnek máshová leendő áthelyezését kéri, mert állításuk szerint Znióváralja harmadrangú falu.

Az alkotmánytan azt tanítja, hogy község alatt értenünk kell a falut, mezővárost és várost. Miféle monstrum tehát az a harmad-rangú faluska? Igen gyorsan és nem eléggé megfontolva volt kiürítelve, hogy faluska, mert Znióváralja nem faluska, hanem mezőváros. Van itt kir. járásbírósg, közalap. erdő-gondnokság, két kaszinó, tűzoltóság, kölcsön-segélyező intézet, posta- és táviróhivatal, gyógyszerár, orvosok, ügyvedek, kereskedők, iparosok, tanítók, papok, körjegyzőség, oszondörök stb. Van továbbá kirakó vásárja évenként ötször, régi vára, mely a tatárak elől menekült IV. Béla királynak menedékhelyül szolgált. Itt imadtak urunkat Szt.-Norbert, Szt.-Ignác fia; itt élt aranyászó Pázmány Péter; itt járt Barsonyi Lovasberényi György, nagyváradi püspök, midőn a plébánia-templomot 1637-ben felszentelte. Itt született Kluch József jótékonyaságáról ismeretes magyar főpap, ki állandó ösztöndíjat alapított... miből a képezdészek is partcipálnak. Van azokivül prépostsági kalváriai temploma és egy szép goticus kápolnája, mi-

A vasuti állomás felől egész emberáradat özönlik és oszlik szerte széjjel. Aldozatképz papák, jó mamák, bájos ledányok, reményteljes ifjak, kitünő háziasszonyok, becstelés és nem becstelés emberek, türelmes és nem türelmes férjek, mosolygó szobalányok, szalmaövevények, inasok, mesterelemek, munkakerülők, járdataposók stb. egyaránt sietnek tért foglalni és felkeresni kedvelt mulatságheleiket. A férfiak eliteije a P... vendéglőbe sietnek élvezni a pincés nyújtotta jó modorit, vagy az árpalé kellemes izét, mely mellett élenkel foly egy másik asztalnál a tarsalgás; a nők eliteije pedig dejeunerre adnak találkozót és kavé mellett boncolgatják a nap világraszóló eseményeit. Azialatt a gyermekek a fűben ugrálnak és nagy karikák forgatásával igyekeznek befogyzítani, hogy a föld gömbölyű, vagy pedig körbe fogózaná enéik el verseiket, melyekre a közpén álló mademoiselle vagy pesztonka tanította be őket és pedig:

»Florian, Florian hat geleht
Steben Jahr, sieben Jahr!
Steben Jahr sind um,
Fräulein Pepi dreht sich um,
Fräulein Pepi hat sich umgedreht
Der Bräutigam hat den Kranz verdreht.«

Ami magyarul annyit jelent, hogy: Búj, búj, zöld ág, zöld leveleské stb. ... Oh ezek a mademoiselle-k mindig kedvesek (sokat tanultam tőlük), ég mindig tudnak valami okosat mondani a gyermekeknek: Que, que, quoi, quoi, mondiak variál hangon. mire a gyermekek elrebigi: »Don... nez-moi mon mou... choir!« — Laure, Laure, tu as déjà oublié, que l'on ne dit

hez hasonlót Turóc megyében nem lehet találni. Mind-ezeknek dacára degradáltak a mi kedves mezővárosunkat, a »sic jubeo et volo« elv alapján harmad-rangú faluvá, a hol nincs értelmiség.

Már pedig ez a valószínűleg meg nem felel s azért nem is helyesjelűk. Ilyen állításnak memórándumban nem szabad előfordulni, mert azáltal elenyészik a felirat tudományos értéke, amennyiben az arultatik el, hogy az illetőket nem az igazság iránti szeretet, hanem más valami vezérelte a felirat megírásában.

No de az se igaz, hogy a vasuti megálló hely háromnegyed órány távol van —, húsz perc alatt ott van az utazó jó és kellemes uton. Egyébiránt miért kell a vasutnak éppen a község közelében lenni? Hisz a képezdei tanár úgy se vendéglős, so kereskedő, hogy az állomás mindig meg kellene fordulnia? És ha oly sürgetős dolga van, dispositiójára áll egy pompás állami fogat az intézetben: ezzel lehet rendelkezni, mert »quod uni justum, alteri aequum.« (a mi az egyiknek jogos, másinak méltó).

Azokban a nyugtalan ember sehol se boldog Mehet Parisba, Bécsbe, Prágába, Madeira szigetére, Funchal városába, — ott se lesz jó dolga, mert ott is elégedetlen. A meleg hivatászeretet és kitartó hűség főszékzei minden paedagógiai működésnek. A tanítétre nézve mindenesetre csak kitüntetésűl szolgált, midőn Gönczy és Hegedűs miniszteri tanácsosok szerencsétléttek az intézetet látogatásakkal, s annak berendezését beható és hosszabb megfigyelésnek vetették alá. Két évvel ezelőtt meg Szuppan Vilmos, miniszteri biztos járt az intézet falai között, ki az éppen folymatban lévő tanképesítő vizsgáknál megjelenvén, tudomást szerzett magának mindenről, és vajjon a kitünő szakavatott tanferfiak, midőn kötelességük egyik legszebb ágát teljesítették, tán elmulasztották mindezekről jelentést tenni a magas miniszteriumnak? Korántsem.

A képezdei épület, 24 éves fennállása óta szenvedett bajain ezer meg ezer forinttal segítve lett. Céljának mindedig megfelelt, míg az ellenkező gondolat meg nem fogamzott. Kár, hogy a megyei tanfelügyelő kir. tanácsos forumát tekintetbe nem vették a memorandum felterjesztő, ki az intézetnek áldott-lelkű atyja, a tanári testületnek igazi barátja. Ő azonban hivatva lesz majd mégis mely bölcsességével, paedagógiai tapintatával és a legjobb tanácsával szólni a kultuszminiszter úr ó nagyméltóságának, és teljes világgosságot fog deríteni az indított mozgalomra. Amde, hogy a békkesség és a nyugalom vissza térjen közénk, szerény véleményem oda terjed, hogy célszerű lesz a parlagon heverő elégedetlen tanerőket, a megérdemelt állomásokra, adandó alkalommal athelyezni és az intézetet melegegedett kezeknek átengedni.

Ha a tanítóképzés szent ügyét szívükön viselő elődeik jól érzétek magukat Znióváralján, és tudtak hazafias tanítókat nevelni, miért ne lehetne most? Arányi Antal, ezen intézetnek volt igazgatója, midőn tőlünk búcsúzott ezeket mondotta: »Kézemben van már a vándorbot, de bárhová vezérel a sors, mindenkor kegyeletes és halás érzésselmelem gondolk a znióváraljai képezdeire.« Ime a melegegedettség!

Egyébként »Clara pacta boni amici.« (Isten neve mellett álljon — a hazának szerete.

Schultheisz Ferenc,
kerületi esperes pléb. mint képezdei püspöki biztos.

Lapszemle.

Ma, midőn Magyarország milliói és milliói megtört szívvel, a képezhető legnagyobb fájdalommal állják körül a legna,yobb magyar megdicsőült hmvait, érdekesnek tartjuk közölni, mi ir a »Národnie Noviny« hazánk nagy fiáról, Kossuth Lajosról. Adjuk a cikket szöszérint, a mely egyszerűsmdn híven tükrözi vissza azon gondolkodást s érzelmeiket, a melyeket a tót népezen »igazi barátai« miként ők magukat nevezni szoktak, nemcsak saját szíveikben táplálnak, de egyszerűsmdn

pas »donnez moi,« mais s'il vous plait — Ami meg totul annyit tesz, hogy... Nevrav mi tak mnoho... Csak egy ifu házaspar nem vesz részt a dejeunerben, ők inkább legeltek szemeiket az anygali gyermekfejekre és a gyönyörű virággyakon, — egyenkint nevezve meg a szebbnél-szebb viragokat, az árvedskút háromszim levelével, a neblantsvirágot, a szemérmes érikét (Mimosa pudica), amint gyenge levelekét kis érintésre összehajlik, pikkantó dudafürtöt, sisakvirágot stb. — Hja! a fiatal férjek sok a dolga. Neki a kertészet minden ágában jártasságot kell szereznie és a rozsa-ággyakat, az új kertet megalapítása szerető neje számára, — emelet nehéz hivatásának eleget tennie és ferühöz illő hírnévre tenni szer. Igaz, hogy a nőnek is vannak kötelességei. A lakásul berendezett butoroktart naponkint rendbe hozatni, a bonyolult faragványokból a port letöröltetni, a képeket egyik oldalról a másikra athelyezni, a különböző színű szallagokat összekötöni és szétosztatni, a férjnek holmi meglepetést szerezni, az emléklapokat végig olvasni, néha kötni, no meg varrni is.

Az ifu nő kezéskéje és feje vilóságos encyclopaedia; ő mindenre emlékszik, ami hízegőt leánykorában csak mondtak neki; a versekre, melyeket a boldogtalan udvarlók előtte elszavaltak, a virágokra, melyeket oiy gyakran kapott és melyek leprélsébe most is ott hevernek a toillete-asztal egyik fiókjában és együttvéve egy szívas tovaszt jelentenek.

Most látom, hogy más irányba tereltem gondolataimat és nem vettem észre ama hevesen tarsalgó úriembereket, a kik heves közmozdulatokkal és hangos,

a nép közé elhinteni s ezeket meggyökeresíteni törekvésnek.

Turiban éppen egy férfiú élete van kialakóban, a kinek genialis szelleme erőteljesen megközdította a danumeti földeket s rövid, eruptív működése mely nyomokat hagyott s befolyt Magyarország nyilvános véleményére sokáig, még akkor is, midőn a volt kormányzó Olaszhon vendégszeretetét élvezte.

Mindnyájban jól tudjuk, hogy Kossuth Lajost tót anya szülte, tót atya nevelte, a ki a Totság szívében Turóc-Szt.-Márton meletti Kossuthfaluban született. Ismeretes, hogy miként gondolkozott felőle legközelebbi rokonsága a többi között nagybátyja a harmincas s negyvenes éveiben élő tót patriótá: Kossuth György. Ismeretes, hogy a tiszta tót eszme ifjú lelkes viselői határtalan tisztelettel hájták meg rühét fejeiket a 64-éves »nagyságos kossuthi Kossuth György előtt, a ki több nemzetes vármegye időbírája, a zártcsalai ág. ev. vallás-ú egyház felügyelője, a tótok lelkes védője, a tót nyelv kedvelője, földieinek jó barátja volt, a mint ezt a »Nyitra«-nak II. évf. emlékkönyvében hangzik. Turóban, az őregbék emberek közötték velünk, hogy maga Kossuth Lajos is gyermek éveiben rokonalnál játszadozott Kossuthfalván, s tót hangok voltak azok, a melyek az élénk ifjú lelkébe védődtek. Igaz, atya az élek árju által tiszta magyar vidékre sodortatott, s fia kis korától fogva hozzátapadt a magyar nemzetiséghez. S ezt nem úgy említtük, mint szemrehányást, mert mi emberek nem vagyunk urai sorsuk külső bonyomlásainak; említtük azt ezért, hogy új bizonyítékát szolgáltatassuk a tót népfaj talen-tumának, sőt genitilitásának, s másodsor, hogy megvilágitás ama vad ellenszenvet, a mely Kossuth lelkeben ellenünk tótok, mint nemzetelt szemben élt. Olyan ellenszenv volt ez, a mely csak az önkényes, vagy nem önkényes negatálomnak mutatkozik; az elfajultak, apostáták, elkorosultak ellenszenv volt ez, a mely mindig égetőbb, igazságtalanabb, mint az, — úgy szólva — egészeséges ellenszenv a rokonfajoknak, a nemzetiségi, politikai a vagy tisztán faj ellenszenv.

Kossuthban ezen ellenszenv, dacára jobb meggyőződésének, dacára annak, hogy fellépésének kezdetén sokat ábrándozott s beszélt a nemzetiségek egyenlőjogú testvériségéről, gyakran fölülkerekedett a jogos értelem s érzés fölött, fölülkerekedett éppen a döntő pillanatokban, s nem hagyta el haláláig. Volt ugyan neki »lucida intervallum«-ja, a melyben a nem-vagyunkokról szép szavak szálltak el ajkairól. De ezek csak ritka pillanatok voltak.

Mint sok dologban, úgy a nem nemzetiségekkel szemben való politikában sem tartott Kossuth bizonyos világot celt maga előtt, azért is ingadozást meg lehet fejtani. Mi tótok, egészen véve nem láthatunk benne mást, mint nemzetünk, nemzetiségünk, nyelvünk, kulturális fejlődésünk s műveltségi előrehaladásunk nagy ellenségét. Forgassuk a dolgot, a hogy akarjuk, ha tiszteségesek s nyílt szívűek akarunk lenni, be kell vallanunk, hogy Kossuth neze egy nemzetnek a másik rosdára való érontját, elnyomóját, a zarnoksgát prédikáló-ját jelenti, oly zarnoksgát, melyet Babington Macaulay valamennyi zarnoksgák legszörnyűbbjének nevezett el.

Szintügy elismerjük nyíltan, öszintén, hogy Kossuthban genialis szónokot, vasunkaerőt látunk; hogy lelke át volt hatva egy magyar patriotizmus-tól, hogy szívből, meggyőződésből beszélt, hogy öszinte érzelmelem volt a néppel szemben s hogy szokatlan élné-séggel tudott alkalmazkodni a liberalismus új formáihoz a melynek első sugarai Parisból lövettek ki. Ő tulajdonképen Magyarországának első modern állam-férjje volt, aki az új, friss eszmék erejével könnyű szerrel döntötte meg az ugynevezett Pecsöveleket alkotmányt, s a magyar arisztokrácia bástyáit. Fejére csakugyan leesepegett az »demokrácia olaja« persze jól össze-keverve néptörzsének mások fölött való uralom-párjfüvelé. S ezen függélek megmérgezte az olajat: ösztes túlerőköldeisei, sikertelességei, sörélméi s hibái ezen mellékletben, Kossuth demokratikus öszinteségtelenségeiben gyökereznek. A ki az elavult privilegiojokat

de bizonyára alapmélküli vitaközösáikkal szeretnek lerontani minden ember legkezelelfoghatóbb argumentumait. Talán az en megfigyeléseimen is megütökönek és zajos közledektükkal felriasztanak legszebb álmaimból. Hisz gyakran az is elég ok a gancsolkodásra, ha arra semmi okot nem szolgáltatunk. Jól is mondiak e sorok:

»Es könnte kaum einen Menschen geben
Ohne Fehler in der That,
Denn der hätte nur den einen Fehler,
Dass er keinen Fehler hat.«

Az emberi gyarlóságok körül mindegyik inkább indokolható, mint a mások gyengeinek vagy mondjuk hibáinak komikussá tételére való törekvés, mert a »komikum«, vagy inkább »száwadús« jelző rendesen visszazárlt magukra a szereplőkre.

De már elég lesz a megfigyelésekből. Az esztho-mály lassankint befolyozta úgysz a környéket és az est bitorakonyat élenkel tükröz vissza a két égboltozaton. Semmi nem többé. A színházból is hazatértem már, hol a »Szép Heléné«-t tapsolta meg a mindig halás mártoni publikum. Csak az éji bogar röpök még zomomogve ide oda, mintha mondani akarná, hogy ne nyomtatgassak ki gondolataimat, mivel úgy is kevés embert érdekelnek azok. Inkább lakásomra ballagok tehát, hogy megtegyem az utazási készüléteket családrom látogatásra, hol néhány nap pihenést után új erőt és anyagot gyűjtve, a »Petykázat-tan-t« mint új és külön tudományt annak idején ismét bemutatthassam. Addig is kiadóknk férjje és női jókaraúnnak, kellemes husvét-ünnepeket.

döntögeti, annak nem szabad újakat alkotni, ha csak nem akarja egyik kezével lerombolni a régi tömlőket s a másik kezével újakat, még erősebbeket felépíteni!

Risum teneatis, amici! Ha nem ismertük eddig a tót népfaj genitálisát, ime most már arról meg kell győződnünk, mert ők mondták. Csak azt nem tudjuk még, hogy mikor kell ezen genitális előtt lerobolnunk!

HIREINK.

— **A turóc-i olvasó-egylet és társakör** Kossuth Ferenchez tavrított intézett Turinba, melyben legmélyebb fájdalommal adott kifejezést a magyar nemzetet ért nagy csapás fölött. Egyszersmind elhatározta, hogy gyszisztémát szolgáltató Kossuth Lajos lelki üdvéért, a melyen testületileg fog megjelenni.

— **Kossuth Lajos halálának híre** a reggeli órákban érkezett Turóc-Szt. Martonba, honnan azonnal továbbított a megye többi községeibe. A halhatatlan számúztó halálának híre általános meghatottságot keltett meggyászta, és pedig nemcsak a magyarokban, hanem a jobb lelkelűtőkben is. Hiszen mondanunk sem kell, hogy ha akada olyan ember, ki nem osztzik az ország gyászában, az menten megérdemlé, hogy a legereszebb módon kiabolítottassék ebből az annyiszor meggyázolt országból.

— **Búcsúzás.** Karolyi Lajos és szintársulata hat heti iteni működése után a következőkben búcsúzik el Turóc-Szt. Marton hazafias közönségétől: Midőn búcsút veszünk kedves magyar társadalmuktól, elszorul szívünk a gondolatról, hogy ismét hontalonnokká lettünk. Ki tudja, mikor találjuk fel újra azon édes otthon, melytől kegyetlen vándorsorunk rövid iteltünk után megfoszt! Itéletünk valóban nem egyéb, — csak egy szép álom, melyre, midőn felébredünk, édesen gondolunk vissza. Édes lesz mindenkör a visszapillantás, erre a feledhetetlen, aldoztak és igazán lelkes magyar közönségre. Fogadják — az összes magyar színezet nevében — legmelegebb köszönetünket lelkes támogatásukért. Ho főhászkodással kérjük a magyarok Istenét, hogy ezt a maroknyi magyarságot, mely valóságos oazist képez a Felvidéken, jólétben, boldogságban és kirtartásban sokáig éltesse!

— **Közönség-nyilvánítás.** Karolyi Lajos színgazgatótól meg a következő levelet vetjük: »Tektetés Szerkesztő Ur! Midőn búcsút veszek kedves közönségüktől, kedves köztársaságom ismerem forró közönetemet nyilvánítani, úgy az igen tisztelt szerkesztőségem a búcsúzásról, melyet a magyar színgyűre érdekében kifejtett méltóztatok, mint az izraelita hitközség előjáróságának, különösen Friedmann Gyula és Dr. Lax Adó hiteközségi, illetve iskolázási elnök uraknak, ama kegyességükért, hogy iskolájuk dísztermet szívesek voltak a magyar színezet ügyének parolása céljából, nekem díjmentesen átengedni. Beutaztam széles Magyarországot, de ilyen nemesen érző s a magyar színgyűzert rájogó új közönséggel még igazan nem találkoztam. Meg kell még emlékeznem Rutka hazafias közönségének is ama lelkes támogatásáról, melylyel ottan tartott néhány előadásainkat pártolói kegykedtek. Adja Isten, hogy Turóc Szt.-Márton és Rutka magyar közönségének példáját a többi felvidéki városok is kövessék. Ha ez meg lesz, akkor a F. M. K. E. dicő szaszaja büszkén fog lengeni.«

— **Valasz a búcsúzásra.** Karolyi Lajos és szintársulata búcsúzására, illetve közönség-nyilvánítására vonatkozólag, közönségünk nevében bátorodunk kifejeletlenül, hogy szabatos, sokszor művészi nivón állott előadásai, valamint korrekt társadalmi viselkedésükkel teljesen meg voltak elégedve. S egyben biztosítjuk az igazgató urat, hogy ha sorsa valamikor még közönségünk hozná, hasonló támogatásra mindig számíthat. A szerk.

— **Március 15-ét Liptó-Szt.-Miklóson** — mint lapunk írják — az ottani magyar társalgási kör »Fekete Sas« szálló nagyteremben az idén is fényesen megünnepele. Az ünnepély az idén sokkal nagyobb közönség halgatta végig, mint az előző években. Először »Ne sírj, ne sírj Kossuth Lajosé« dalt énekelte a helybeli daleyelt, Ezután Sándor István, polg. isk. tanár szavalta el Kalifai Edének »Egy csillag« c. költeményét. Az alkalmi felolvasást Szenté Arnold tanár tartotta. Vegül Balas Sámuel a »Talpra magyarek« szavalta el. Az ünnepély minden számat megelégedeztet. A daleyelt az ünnepély utolsó számaté Boldis Ignac »Talpra magyarek«-t énekelte zenekísérettel. Ezt a kedvelt dalt a közönség most is óriási lelkesedéssel fogadta. Az ünnepély után közvacsora volt, melyen szép felköszöntőket mondottak: Matuská János, ifj. Ballo Lajos, Steiner Manó, Istvánfi Gyula, Komor Arnold, dr. Schlesinger Nánán, dr. Kux Adólf s még többben.

— **Március 15-ét** a zónóváraljai magyar társadalom is megünnepele és pedig akként, hogy társas- és olvasókörében összejövetelt rendezett, mely alkalmából Sós Antal tanítóképzéti tanár felolvasást tartott.

— **Elhalasztott hangverseny.** A Vörös-kereszt egyesület rutkai főkegyelgele javára f. e. március hó 31-ére hirdetett hangverseny Kossuth Lajos halála miatt egy héttel később, vagyis április hó 7-én fog megtartatni.

— **A liptó-szt.-miklósi róm. kath. iskolázási f. e.** március 18-án tartott ülésében Erdéky Boldizsárt, a liptó-szt.-miklósi m. kir. adóhivatal főnökét, iskolaja körül szerzett nagy érdemeinek elismerésül egyhangulag világi elnökévé választotta meg.

— **A rutkai állami elemi iskola** a jövő tanévben saját épületében fogja tovább folytatni hasznos működését. Az iskolaépület alapzatát március hó 19 én tüzte ki Bánky Gyula, a turóc-szt.-mártoni államépítészeti hivatal főnöke. A vállalkozók pedig hozzáfogtak az építéshez, s hiszik, hogy szerződésbeli kötelezettségüknek meg fognak felelni.

— **A felvidéki magyar közművelődési egyesület** Nyitra e hó 18-án tartott igazgatói választmányi ülésén elhatározta, hogy a vidéki muzeumok és a könyvtárak ügyét a legmesszebb menő támogatásban fogják részesíteni s hogy a tót iskolás gyermekek között 2000 magyar imádásos könyvet osztanak szét. A millennium megünneplésében az országos értekezlet megállapodásai szerint vesz részt az egyesület. Megállapodtak az ülésen abban is, hogy az 1894—95-ik esztendőre két színerületet alakítsanak a felvidéken, a hova pályázat útján mehetnek a szintársulatok s hogy a képviselőhöz ismételtlen föliratot intéznek a magyar kultúregyesületek részére megígért nyereségekkel szemben engedelmes tartyában. A fölirat átadására Karolyi István grófot kérték föl. Az ülésen a szomszédos vármegyéknek is volt több képviselője.

— **Néptanítók és körjegyzők** nem fizetnek utadót. A kereskedelemügyi miniszter új 1893-ik évi 8391. sz. rendelethez néptanítókat és körjegyzőket fizetésük után utadót nem fizetnek. Amennyiben az 1891, 92. és 93. évekbe rájuk kiíratott volna, leírandó; ha pedig már be is fizették, nekik visszafizetendő.

— **Vesztett egek.** Sütő községben (Turóc m.) egy gyanus eb megart néhány kutyát s ennek folytán az első fokú hatóság a vármegye állatorvosával a helyszínen megjelenve, boncolást eszközöltetett, midőn is konstátálta, hogy a gyanus eb — vesztett. Ennekfolyán lett elrendeltetett, hogy az összes megmart kutyák és három megmart sertés agyonveressenek.

— **A ragadós tüdőböl** még mindig uralkodik Turórcmegyében, s a bajnak alapos vizsgálata által való megszüntetésére a kereskedelemügyi miniszter ismét egy szabkönyvet küld ki. A bizottság a legközelebbi napokban megfogja kezdeni működését.

— **Beültetett purim-bál.** Tekintettel Kossuth Lajos nagy hazánknak halál-hírére, a rutkai ír. ifjúság által tervezett purim-bálat, Rutkay Gabor ottani községi bíró, — a rendezők határozott akarata ellenére — betiltotta. A rendezők, kik — mint tudósítónk írja — nagyböl részt a munkás osztályhoz tartoznak, a községi bíró tiltalmát megfellebbezték a járási főszolgabíróval, aki azonban a betiltó rendeletet helyben hagyta.

— **Felakasztotta magát.** Sasula Alajos vasuti félékező március hó 20-án, — Janoshelyen (Turóc m.) — felakasztotta magát. Az állítatik, hogy szerencsétlen szerelem hajította halálba a 30 éves férfit.

— **Megérkeztek a szalonak.** A mult héten Dávid Gyula megyei tisztb. aljegyző látta az első szalonakat, a turóc-szt.-mártoni erődségekben.

— **A tanítók fizetése.** A községi és felekezeti tanítók fizetésének rendezése most folyik. A közoktatásügyi miniszter intézkedéséből ama tanítók fizetését, a kiknek nem rug a minimális 300 forint, államsegéllyel egészítették ki. Ilyen tantó igen sok van; némely községben nem kapnak többet évi 140—160 forintnál. A közoktatásügyi miniszter rendeletéből most a megyei tanfelügyelő bejárja a vidéket s részletes kimutatást készítene a tanítók javadalmazásáról.

— **A debreceni kereskedelmi akademia** volt tantványait fölkeri az igazgatóság; jelentésük be f. hó 31-ig jelenlegi alkalmaztatásuk minőségét és javadalmát, hogy a tanintézet új palotájának felolvasása alkalmából kiadandó emlékkönyvben az értetségű távozottak teljes névsora közölhető legyen.

— **A differtizis ellen.** Hieronymi Karoly belügyminiszter hozzátett tanulmány után elhatározta, hogy az országban annyira elharapódzott és oly sok szerencsétlenséget okozó roncsozó torokból ellen most már a legerélyesebb és legmesszebb menő intézkedéseket fogja foganatosítani. E célból elrendelte az ország összes törvényhatóságainak, hogy minden egyes esetről értesítsék legalább is kéthetenként a belügyminiszteriumot. Mihelyt valahol nagyobb mértékben lép fel a differtizis, a belügyminiszterium azonnal kiküld a szükséghez képest közegészségügyi felügyelőt vagy járási orvost a szükséges fertőtlenítő gépekkel. A fertőztetett helyekre kiküldött orvosi közegek mindenütt a legörvendetesebb sikerrel működnek, úgy, hogy a hol előbb 50—60% volt a halalozási arányszám, ma alig akad 3—4 beteg.

— **Mennyi ünnepnapja van minden nemzetnek?** A legtöbb ünnepnapja Oroszországnak van, hol 98 napon át pihennek az emberek; Magyarországnak a vasárnapokkal együtt 65 ünnepe van, a munkának tehát 300. Kanadában 270, Skóciában 276, Angolországban 278, Portugáliában 283, Lengyelországban 288, Spanyolországban 290, Ausztriában 295, Olaszországban 298, Bajolországban, Belgiában és Franciaországban 302, Württemberg-, Svajc-, Dania- és Norvégiában 303, Svédországban 304, Poroszországban és Írhorban 305, az Egyesült Államokban 306, Hollandiában 308 fekete napja van a kalendáriumnak.

Irodalom.

— **A világnapló** az egyedüli magyar vállalat, mely céljaul tűzte ki, hogy a hét folyamán megjelenő napi- és hetilapok, folyóiratok, értesítők, közlönyök, élelapok és általában a világsajtó minden termékeit figyelemmel kísérsje, s azok érdekes híreit és cikkeket összegyűjtve bocsassa az olvasóközönség rendelkezésére. Sem ideje,

sem alkalma nincsen a közönségnek, hogy mindezekre kiterjessze figyelmét s így meg azoknak is, a kik több hírlapot olvasnak, hogy színglatot tesz a Világnapló, de mindenesetre nélkülözhetlen segédjüség azok számára, a kik csak egy újságot jártanak. A család részére kellemes, szórakoztató olvasmány. Nincs naphoz köve és mégis tájékozta a lét érdekes eseményei fölöl. Az ez alkalommal kibocsátott Mutatványszám inkább csak az újság jövőnd beosztásának és szellemi mintájáról szolgál, mert a világ minden részéről megrendelt hírlapok tnyomány része meg volt sem érkezett s így feldolgozható sem volt. A mutatványszám szétkúddését a leveleknek az a tömege tette szükségessé, mely azt bizonyította, hogy a közönség érzi ugyan egy ilyen vállalat szükségét, de nincs kellően tájékozódva az anyag fölöl, melyet a Világnapló fel fog ölelni. Azzal a biztos reménnyel bocsátjuk útjára ezt a Mutatványszámot, hogy rövid idő múlva nem lesz Magyarországon családi kör, vagy a világsajtó iránt érdeklődő művelt ember, a kinél hiányozna a Világnapló. Az olvasóközönség nagyarányú támogatása mellett sikerülni fog kizorítani azokat az idegennyelvű folyóiratokat, melyek ugyanent a célt szolgálják, azért kérjük előfizetőinket és olvasóinkat, hogy megrendelésüket mielőbb kezeikhez juttatni szíveskedjenek és egyuttal arra is, hogy ösmerőseik körében a Világnapló iránti érdeklődést fölkelték. A Világnapló első rendes száma 1894. április 1-én jelenik meg. Az előfizetési ár: Egész évre 6 fnt, félve 3 fnt, Negyedévre 1 fnt 50 kr. A Világnapló címére küldendő bet. Budapest IX. Rakos utca 2-ik szám. Kiváló tisztelettel J. Virág Béla, szerkesztő. A Világnapló kiadóhivatala.

— **»A Hét«** — politizál. Érdekes hírt kaptunk Budapestről: Kiss József szépirodalmi és társadalmi közlönye, »A Hét« április 1-től kezdve, már mint politikai és irodalmi lap fog megjelenni. »A Hét« a politikai konferenciában nem lesz új hang. Halottuk eddig is, a válogatot, szép és irodalmunk javából való novellák és versek ösözönből kihaltatottak ez a hang határozottan, ferfiasan, oly szabatos szókimondással, világos, tiszta logikával, majd nemes pathosszal, majd halálisan sebző gúnyval, hogy a politikai eseményeknek épen legbonnyultabb s legzavarosabb mozzanatainál »A Hét« szolgált biztos utmutatással. »A Hét« politikai lappá történt átváltozása után csak meg erősödni eddigi irányában. Nem hanyagolja el eddigi magas irodalmi niveauját, asszonyok, leányok ezután is ugyanazzal az élvezettel olvashatják, mint eddig és politikai rovatát is kiválóan irodalmi szempontból fogja gondozni. Úgyelvi fog arra, hogy ne csak elfogulatlan, part és maganderűlő ment véleménye érvényesüljön, hanem érvényesüljön az az irodalmi forma is, melyet »A Hét« — ezt büszkén vallhatja nagy érdemének — az egész magyarországi sajtóba mintaképpen bevitt. »A Hét« munkatársait a mostani magyar irodalom legjelesebbi közül toborozta össze és kiegecsítette most fényes garádját a legelőkelőbb politikai és publicista erőkkel. A ki a politikai viszonyokkal tisztában akar lenni, nem mellőzheti »A Hét« véleményét. A mi machiavellista korunkban valóságos áldás, hogy van egy lap, mely minden körülmények között, bárkivel szemben nyíltan megmondja az igazságot. Melegien ajánljuk ezt a jeles lapot olvasóink figyelmébe. Előfizetési ára egész évre 10 fnt, félve 5 fnt, negyedévre 2 fnt 50 kr.

Közgazdaság.

Állatbiztosítás és mezőgazdaság.

Az állatbiztosítás rég nélkülözött szüksége a magyar mezőgazdaságnak. Ezelőtt husz esztendővel »Orion« elnevezés alatt küllön biztosító részvénytársaság alakult az állatbiztosítás céljaira s bár e társaság minden erejét megfeszítette, hogy létezését biztosítsa, alig pár év elteltevel mégis megbukott a magyar közöny következtében.

Mert még abban az időben a mezőgazdák nem sokat törődtek marhaállományaikkal; de most sokat törődtek a mezőgazdasági kultúra egyéb eszközeivel sem. Az idő itt szavának kellett beleszólni a rozoga gazdálkodásukba, a tapasztalat eme nagy mesterének, a mely nem tűrhette immár tovább, hogy a magyar anyaföldnek és termő ereje végtelen meglazuljon, elzúldódjék a magyarság és a magyar állam legnagyobb veszére, hátrányára és kárára.

Az impulzus az állatbiztosítására vonatkozó törvényjavaslat megalkotására ez adta meg s ezért a földművelési miniszternek az állatbiztosításra vonatkozó törvényjavaslatát nemcsak nemzetgazdasági, de hazafias szempontból is örömmel üdvözölheti minden földművelő mezőgazda, a kinek a saját érdeken felül a nagy magyar nemzet érdeke is a szívén fekszik.

Ódaig juttunk, hogy ha nem gondoskodunk marhaállományunk kötelese biztonságáról, a mezei gazdálkodás legfőbb tényezője vész ki, vagy legalább annak száma annyira meg fog fogyni, hogy munkához való hathatós segítségül csak nagy nehezen juthatunk majd, vagy igen drága pénzért és aldozatok árán. Mert ha marhaállományunk jövőjéről nem gondoskodunk, a mezei munkának, a földművelésnek a költsége nem is a kézi napszám fogja ezután megrágitani, hanem az igaz állat beszerzésének tetemes költségei, melyeket az igazgató értekenek hullámszási és szaporá elhullása vagy betegedése megkövetel.

Hogy a mezőgazdasággal foglalkozó gazdánk egy része ezt a körülményt még ezeideig nem igen értette meg vagy reá nem is gondolt, ez a körülmény a gazdasági tájalmivelő eszközökben előállott rohamos fejlődésben talája magyarázatát, mely száz és száz száza-

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

V. ÉVFOLYAM. A HÉT V. ÉVFOLYAM.
POLITIKAI ÉS IRODALMI KÖZLÖNYRE.
 SZERKESZTI ÉS KIADJA: KISS JÓZSEF.
 MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

A magyar társadalom minden jelenségeivel foglalkozván, »A Hét« mindnehezebben tudott innen maradni azon a megyén, amely a társadalmi lapot a politikaitól elválasztja. Hogy tehát ezektől a korlátoktól is mentek legyünk, megtettük mindazokat az intézkedéseket, amelyekkel »A Hét« a politikálásra is jogot vált. Ehhez képest »A Hét« 1894. április havatól fogva mint politikai és irodalmi közlöny fog megjelenni.

Abonyi Árpád, Ábrányi Emil, ifj. Ábrányi Kornél, Agai Adolf, Ambrus Zoltán, Balogh Pál, Barsonyi István, Bede Jób, Brúdy Sándor, Célió, Dóczy Lajos, Endrődi Sándor, Gózdú Elek, Herczeg Ferenc, Heltai Jenő, Hoek János, Ignóty, Inczedy László, Jászai Mari, Jókai Mór, Justh Zsigmond, Kenedi Géza, Kóbor Tamás, Kozma Andor, Kohn David, Makai Emil, Malonyai Dezső, Mikszath Kálmán, Mezei Ernő, Munkácsy Kálmán, Murai Károly, Palágyi Lajos, Pollak Illes, Prém József, Rákosi Viktor, Sebők Zsigmond, Szabó Endre, Szabóné Noggler Janka, Szalay Fruzina, Szemere Attila, Szomaházy István, Szűry Dénes, Silberstein Adolf, Tabori Róbert, Tóth Béla, Tolnai Lajos, Vadnay Károly, Vészi József, Zempléni Árpád stb. stb.

»A Hét« ezáltal csak hű marad önmagához, mert eddig is hozzászóltott minden aktuális kérdéshez s fogja ezt ezután is ugyanazzal a férfias szókimondással, mely tavol áll minden elfogultságtól és fölülte áll minden partiszempontnak. »A Hét« ben beállt változás csak azt jelenti, hogy nagyobb gonddal és buzgalommal fogja szerkeszteni aktuális rovatait, melyeknek eddigi nagy kedveltségét és tekintélyét is köszönheti.

»A Hét« külső kiállítása összes lapjainak közt a legfényűzőbb. Minden számanak borítéka egy fényes kivitelű nagy arcképet közöl: kitűnő képű, de legfőképp érdekes alakokat a politika, művészet, irodalom és a szalon köréből, azok arcképeit, akiket a lefolyó hét eseményeinek árja, habár csak ideiglenesen is, felszínre vetett.

»A Hét« megmarad ezentúl is első sorban szépirodalmi lapnak, melyet megszoktak irodalmi fórumnak tekinteni. Közül *noellatikát, dramatisztált apróságokat, verseket, kisebb regényeket.*

»A Hét« számai bekötte évenként két vas-kos kötetet tesznek ki és nagyon is érdemesek a megörzésre. Az első nyolc kötet, melyből teljes példányok — bár igen csekély számban — meg kaphatók, valóságos tárhaza az érdeket soha sem veszítő hecses olvasmányoknak.

»A Hét« az egyetlen szépirodalmi hetilap, mely a péntek esti *színházi premidőrekről* meg ugyanazon héten, ugyszólván a *napilapokkal egyidejűleg* hoz nagyobb szabású ismertetéseket.

Munkatársai fényes koszorujából alig hiányzik egy nagy irodalmi név. Azok közül, a kik a »A Hét«-be eddig írtak s részben állandó munkatársai, felemlítjük a következőket:

»A HÉT« előfizetési feltételei: Egész évre 10 frt, félévre 5 frt, negyedévre 2 frt 50 kr. Mutatványszámokat ingyen és bérmentve küld.

»A HÉT« kiadóhivatala, Budapest, VII., Erzsébet-körút 6. szám.

lényvi erő és munkamegteremtés segítségével jött szolgálatra a földet munkáló népeknek.
 A mezőgazdaság, a tulajánesei körében kétségkívül korszakot alkotó fordulatot idéztek elő a földművelés céljait szolgáló mezőgazdasági gépek és eszközök terén mutatkozó találmányok sorozata és a gépek szerkezetében beállott újítások és javítások.
 A gazda ma kevesebb nyers erő alkalmazása mellett több munkát produkálhat, mint azelőtt kétegy-nivel. Azelőtt a drága angol gépek nagyobb befektetések igényeltek, mert ugyszólván ki volt zárva a konkurrenca; a mióta azonban hazánkban a gazdasági gépek gyártása olyan lendületet nyert, hogy ezen gyár-
 ipar ma már első helyre küzdött föl magát s az ipar ezen fellendülésének hatása alatt, a külföldi gyártmányok kiszorítása mellett, a gazda azt az előnyt is élvezheti, hogy a magyar piacra került magyar gépeket közvetlen forrásból, saját igényeinek megfelelően szerezheti be, olyant például minőt az »Első magyar gazdasági gépgyár« produkál, mely olcsóbb is és szerkezetében a hazai gazdasági viszonyoknak legjobban megfelel, azóta a gazda helyzete, de főleg eme gyár-
 iparunk is, ezáltal hogy az »Első magyar gazdasági gépgyár« részvénnyarulat« olcsóbb és minőségileg is előnyösebb gyártmány-
 ival a külföldi drágább portékkakat kiszorította, tetemesen javult.

Hogy az agrikultra állapota a mai gazdának tetemes előnyöket biztosíthat, csak rá kell mutatnunk a kolozsvári gazdasági egyesület titkári hivatala által kiállított ama bizonyítványra, hogy az említett magyar gazdasági gépgyár legújabb szerkezt. tü próbászamarával ellátott cseplőgépeivel megejtett próbacseplés eredményeképp kitünt, hogy a kicséplést kalaszokban szem egyáltalán nem marad s a gabona teljesen piacképes.

A mezőgazdaságban a gépek a gazda nélkülözhetlen munkatársainak tekintendők és minél jobb fajta gépekkel rendelkezik a gazda, munkája annál olcsóbbá válik s e szerint annál több hasznót produkálhat. Az állat-
 tenyésztés, vagy az állat megbecsülése a gazdaságban a termék fluktuációjában mutatkozó különbségnek kiegyenlítő eszköze.

A gazdának a gazdaságban levő állatok biztonságán és egészségének megőrzését fontos kötelesség-tudásnak kell tartania, a minthogy fontos kötelessége minden jó gazdának, gazdaságát a modern technika gazdasági gépeivel felszerelni, mert egészségese s gaz-
 dalkodás e két tényező nélkül nem képzelhető. K. A.

Nyilttér.

(Az e rovatban foglaltakért nem vállal felelőséget a szerk.)
Henneberg G. (cs. kir. udvari szállító) **selyem-gyára Zürichben**, a privátmegrendelők lakására közvetlenül szállít: fekete, fehér és színes selyemsző-
 veteket, méterenként 45 krtól 11 ft 65 krig posta-
 bér és vámmentesen, sima, csikos, kokozott és min-
 tázottakat, damasztot stb. (mintegy 240 különböző
 minőség és 2000 különböző szín s árnyalatban). Mintak
 postafordulóval küldetnek. Svájcba címzett levelekre
 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragaszlandó.

KOHN IDA
 Divék
LEIMDÖRFER REZSÓ
 Nagy-Bittse
 jegyeselek.

Katránykén-szappan
 Parfumerie Equitable, bécsi cégtől, felülmúlja elér-
 hetetlen mosó-erőjével minden mostanáig előfordultat.
 Darabonkénti ára 35 kr. Kapható:
 Turóc Szt.-Mártonban: **Moskóczy Ferencnél.**
 Körnőcbányán: **Gontko J.-nál.**

Lóheremag
 5, 10, 25, 50 kilós zsákokban,
Komócsinfűmag
 40 kilós zsákokban, mindkettő államilag
 olomzárólva;
Répamag
 5, 10, 25, 50 kilós zsákokban;
Vetőburgonya
 bármínő mennyiségű
 kapható
Gróf Teleki Arvéd
 drassói uradalmában.
 u. p. **K o n c z a.**

Kérjen ön csakis
„ZACHERLINT“
 mert ez a leggyorsabb és legbiztosabb hatású szer
mindenféle rovar kiirtására.
 Mi szólhatna ugyanis világosabban utóérhetetlen ereje és jósága mellett mint rend-
 kívüli elterjedése; nem létezik szer, melynek forgalmát a Zacherlin-é sokkal
 felül ne múlta.
 Mindenkor lepecsételt üveg kenderő, de csakis olyan, mely a »Zacherli-
 nével el van látva. A többi mind hasznavehetetlen utaztat.
 Árak: 15, 30, 50 kr., frt 1.—, frt 2.— üvegenként; 1 zacherlin spóroló 30 kr.
 Turóc Szt.-Márton Fabry József Liptó-Szt.-Miklós Bodičky D. M. Rozsahegy Markovický P.
 Graber M. és fia Trnowsky Józ. Ruttká Gal Emil
 Soltész L. Palka Péter Sule Adolf
 Svare Kálmán Sawernoch G.

Árverési hirdetményi kivonat.

A turóc-szt.-mártoni kir. járás-bíróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Csernak Jánosnak To-csek János elleni végrehajtási ügyé-ben Zníóvárjalja községben fekvő, a zníóvárjalja 30. sz. tljkvben A. I. 1-2 sor., 33, 35 hr. sz. a fel-vett Tocek János nevére 4/5-öd és kiskörű Tocek Emilia nevére 1/5-öd részben irt ingatlanokra és 25. öszs. sz. házra 179 frt. 30 kr. kiküldési árban az árverést elren-delle és hogy a fennebb megjelölt ingatlanosság az 1894. évi április hó 5-ik napján d. e. 10 óraker Zníó-várjalja községben a község házá-nál megtartandó nyilvános árveré-sen el fog adni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanosság becserának 10% at készpénzben vagy óvadékképes ér-tékpariban a kiküldött kezéhez le-tenni.

Kir. járásbíróság, mint tkvi ha-tóság.

Turóc-Szt.-Mártonban, 1893. évi október hó 28-án.

Medzihraczky, kir. aljárásbíró.

MARSHALL FÉL GŐZMOZGÓNY
COMPOUND FEKVŐ GŐZMOZGÓNY.
COMPOUND GŐZGÉP
FEKVŐ GŐZGÉP
UTI MOZGÓNY.
MARSHALL FÉL GŐZSÉPLŐKÉSZLET.
HARRISON Mr GREGOR & OS ARATÓ ÉS FÜKÁSZÁLÓ GÉPEL
SZÁLLITHATÓ MALMOK teljes malom-berendezéssel minden részre szert

GRAEPEL HUGÓ
GÉP-ÉS ROSTALEMEZ-GYÁR, MALOMÉPÍTÉSZET
MARSHALL, SONS & Co Limited
VEZÉRÜGYNÖKE.
BUDAPEST, V., KÜLSŐ VÁCZI-ÚT 46.
Árjegyzékek kivánatra bérmentve.

*Kitűnő gépek
Jutányos árak.
Kedvező feltételek.*

Megjelent:

Frommer A. Herrman utóda
mag- és növénykereskedése

Fióküzlet: VI., Andrassy-ut 1. sz. BUDAPEST, V., Tükör-utca 5. sz.
Főüzlet: diszes tavaszi főárjegyzéke.

≡ Kivánatra ingyen és bérmentve küldetik meg. ≡

Magasan concentrált

MÜTRÁGYA
EGYEDÜLI FŐRAKTÁRA.

Ingyen melléklet minden rendelmenyhez.

16 kiállításon kiténtetve!

Különlegesség: Barack-cognac.
Az első alföldi cognacgyár részvénytársaság Kécskeméten ajánlja kitűnő gyártmányú

cognac-o-jait,
melyek tiszta borkivonatból készülnek s jelességükért 16 kiállításon kitűnőtelve lettek és orvosi tekintélyek által legmelegebben ajánlaltak.

Különlegesség: BARACK-COGNAC.
Kapható: Turóc-Szt.-Mártonban, Scholtész L. urnál. Liptó-Szt.-Miklóson, Weiser Gyula urnál. Trencsénben, ifj. Uzsnay József urnál és minden előkelő hazai fűszerüzletben.

Minta kívánatra ingyen!

Vetekedhetik a francia gyártmányok bármelyikével.

A tapasztalat azt oktatja, hogy:
Mindig a helyes forrást keresd, ha vásárolsz.

Ez méltán az én üzletemre vonatkozhat, mert csakis egy oly nagy-mérvű üzletnek, amilyen az enyém, lehetnek olesó költségei, mely körülmény-oriás készpénzár-bevásárlásoknak és egyéb előnyöknek köszönhető s melyeknek vége a vevőim veszik hasznát.

Gyönyörű minták magánvevőknek ingyen és bérmentve.
Bőrtartalmú mintakönyvek, amilyenek eddig még nem léteztek, szá-bok részére bérmentetlenül.

Öltönyöknek való kelmék.

Peruvien és dosking a magas klerus részére, szabályszerű kelmék cs. és kir-tisztvi-elő-egyenruhákra, ugyszinten hadastyánok, tűzoltók és tornazók-nak, valamint újkor részére. Teke- és játékszatalokra való posztók, kocs-i-athuzatok, loden, vízmentes loden vadászöltönyekre, mosható szövetek, úti-plaidok ft 4-11.

Valódi, tartos, tiszta gyapot-posztórukat, és nem holmi olesó rongyot, mely alig a szabó munkadíját érdemli, ajánli jutányos áron

STIKAROFSKY J.,
BRÜNNBEN (az osztrák Manchester).

Legnagyobb gyári posztó raktár 1/2 millió forint értékben
Sztéküldés csak utánvét mellet.

Német, magyar, cseh, lengyel, olasz, francia és angol levelezés.

A Csizi Jód-Brom-Fürdő

évadja megnyitlik május 1-en, tart szeptember végéig. Forrás a legártalmasabb, leghatóságabb Jód-brom-forrás. A gyógyeredmények meglepők. A fürdőközségnek immár 10 bérház több mint 100 kényelmes beren-dezett lakosztállyal áll rendelkezésére. — Kitűnő konyha; billárd, zongora, olvasóterem; terezne naponta kétszer. Elő-és utóévdában leszállított lak-bérek. — Ekkor katonatisztok, altáji és vasúti hivatalnokok gyógy- és fürdő díjak tekinté-tében is 50% kedvezményben részesülnek. Prospectus-okkal szolgál az igazgi tóság.

Csizi, u p. Rimaszecs.

A Richter-féle *Tinct. Capsici comp.*
Horgony-Pain-Expeller

elvezetés alatt igen jó hírnévnek örvend. Ezen fájdalomcsillapító bedörzsölés vala-mennyi köszvény, osz és tagszagátában szenvedő egyéneknek az uton legyen ajánlólag előkelőthe hova. Ezen tinktura már 28 év óta, mint legmegbizhatóbb hátszer általa-nosan kedvelt és emelől fogva már további aján-lásra nem szorul.

Csekély ára, füvegönték 40 kr., 70 kr. vagy 1 ft. 20 kr. vagyontalanoknak is lehet-őve teszi, ezen kitűnő hátszernek beszer-zését. Bvásárlás alkalmával a „Horgony“ vedjegyre ügyelendő, nehogy utazótár ad-jának, mert csak a város Horgonyvany ellát-tott üvegek valódiak. Ha a valódi Pain-Expeller helyben nem volna kapható, akkor forduljunk a gyártók gyógyszer-tárá-hoz: Richter gyógyszer-tárta „az atany országához“ Prágában vagy Torik József gyógyszer-társzhoz Budapest.